

emellett számos paticsdarabot, helyenként egészen nagyméretű tapasztástöredékeket figyeltem meg a szántásban. Figyelemre méltó, hogy a leletek zöme nem a domb tetején került elő, hanem a kiemelkedés DNy-i lábánál, egészen alacsony térszínen.

A Kázmér-dombtól Ny-ra, a tsz-major É-i szélén enyhe, alig észrevehető földdomborulatán néhány római kori cseréptöredéket találtam. A lelőhely déli széle bizonytalan. A többi vizsgált területen régészeti lelet nem került elő.

TAKÁCS KÁROLY

216. Kistelek, 27/9 számú lelőhely
(Csongrád megye) Sza, Á

Az M5 autópálya építését megelőző feltárások keretében 2003. november 5. és 2004. május 14. között került sor a Kistelek határában fekvő M5 9. lh. jelű régészeti lelőhely nyomvonalba eső szakaszának feltárására. A Kistelek, Kecskés István földje néven nyilvántartott lelőhely Kistelek községtől ÉNy-ra helyezkedik el, az M5 autópálya 134. km-szelvényében, egy ÉNy-DK irányú széles, azonban a környezetből alig kiemelkedő partos rész K-i peremén húzódik.

A lelőhelyen 1999-ben Horváth Ferenc és Vályi Katalin már végzett ásatást, melynek során 5000 m²-en 85 objektumot tártak fel. Feladatunk a korábbi feltárás helyétől É-i és D-i irányban kiindulva a lelőhely teljes területének kutatása volt. Megállapítottuk, hogy É-i irányban kapcsolódik a Gera-föld elnevezésű (M5 7. lh.) lelőhelyhez. Összesen 19 563 m²-en 487 objektumot tártunk fel.¹¹

Az ásatás során két korszak településrészlete vált ismertté. A *szarmata kor* objektumai közepes sűrűséggel fedték le a területet, és a korszakból jól ismert gödrökön, árkokon és árokrendszereken kívül félig földbe mélyített építményeket tártunk fel. Ez utóbbiak egy ÉNy-DK irányú vonal mentén, egymástól átlagosan 25–30 m távolságban helyezkedtek el. Két főbb típusuk különböztethető meg: az egyik egy kisebb méretű, négyzetes alaprajzú építmény, aljában szabálytalanul elhelyezkedő, eltérő méretű gödrökkel és cölöplyukakkal, illetve egy téglalap alakú, gádoros lejárattal rendelkező objektum. Annak ellenére, hogy ezeket az objektumokat viszonylag magasan, az altalaj fölött egy kevert, humuszos rétegben sikerült megfognunk, egy kivételtől eltekintve egyikben sem találtunk tüzelőnyomot, így házként való meghatározásuk bizonytalan. A feltárt terület mélyebb fekvésű részén vízgyűjtő és tároló objektumokat tártunk fel, közöttük összesen tizenegy nagyméretű kopolyakutat. Az előkerült leletanyag alapján a településrészlet – az M5 7. lelőhelyen feltárt objektumokkal együtt – egy nagy kiterjedésű, hun kori szarmata falu részlete.

Előkerült továbbá egy *Árpád-kori* telep néhány objektuma is: elsősorban árkok, többször megújított karárok és gödrök, meglehetősen kevés leletanyaggal. Egyelőre bizonytalan a funkciója annak a nyitott, szabálytalan körárokknak, amelynek érdekessége, hogy a belső, lankásabb oldalán igen vastagon, mintegy 4–7 cm vastagságban ráhordott agyaggal ledöngölték és elegyítették.

BALOGH CSILLA – TÜRK ATTILA

217. Kistelek, 27/71 számú lelőhely
(Csongrád megye) Sza, Á

A lelőhely (M5 57) 2003. december 3-án abbamaradt megelőző feltárását 2004. március 19. és április 30. között, illetve május 14-én és 17-én végeztük el. A 2003-ban lehumuszolt 8851 m²-nyi területet nem bővítettük tovább. 2004-ben további 85 objektumot bontottunk ki, így a feltárt objektumok száma 183-ra emelkedett. A jelenségek nagyobbik része az *Árpád-korból* származik (házak, gödrök, árkok), kisebb része a szarmata temetőhöz tartozik. A tavalyi 33 temetkezés után előkerült még 7 sír, illetve egy körárok. Főként a sírok, illetve a mélyebb objektumok kibontása problematikus volt, mert a tavasz folyamán a talajvíz szintje alig csökkent a humuszhatár alá.

BENDE LÍVIA – LŐRINCZY GÁBOR

218. Komárom, Fácánkert
(Komárom-Esztergom megye) B

A korábbi terepbejárásokon már ismertté vált lelőhelyen 2004 márciusában megelőző feltárást végeztünk az építendő gázvezeték nyomvonalán. Az 1,5 m széles kutatóárkaink hossza 209 m volt. Ebben több, részben bizonytalan keltezésű, részben a bronzkor késői szakaszára keltezhető árkot találtunk, valamint egyéb településobjektumokat (gödrök, tüzelőhely, cölöplyukak). Szórványosan előkerültek még kora bronzkori házikéramia-töredékek is. Az eddigi megfigyelések alapján egy nagy kiterjedésű, viszonylag alacsony objektumsűrűségű telep meglétével számolhatunk itt. A leletek a tatabányai múzeumba kerültek.

LÁSZLÓ JÁNOS

219. Komárom-Szőny, Vásártér
(Komárom-Esztergom megye) Ró

2004. július 5–30. között az ELTE BTK Ókori Régészeti Tanszéke és a komáromi Klapka György Múzeum közötti, 1992 óta fennálló együttműködés keretében folytattunk feltárást Brigetioban. Cél egyrészt az 1992 óta folyamatosan feltárt római városi lakóház É-i és K-i részében korábbi szelvények újrainvitásával a stratigráfiai kutatások folytatása, másrészt a déli traktusban a *domus* további kiterjedésének a megfigyelése volt. Ennek érdekében 10 szelvényben összesen 160 m² felületen dolgoztunk.

11 MFM RégAd: 4187-2003.